

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАНЧЫ ОРОЙУОННААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭҔИТТЕР
ДЕНУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чуранчинского районного комитета КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР

№ 30 (3830)

1970 сыл. Кулун тутар 10 күнэ
ОПТУОРУНЬУК

Тэхсара 39-с сыла
Сыаната 2 харчы

Советскай дьахталлары эбэрдэлээһин

Советскай Союз Коммунистическай партиятын Кини Комитет советскай дьахталлары кулун тутар 8 күнүнүн — дьахталлар дойдутаагы күнүнүнүн, — аан дойду бүтүүнүн үлэһит дьахталлары биир санааланыларын күннүнүн эбэрдэлээтэ.

В. И. Ленин төрөөбүтэ 100 сыла туолуутун дэриҕэһэ, советскай Ийэ дойдубут үлэһит уонна политическай оро кэтэҕүлүү билимтэргэр-билимтэргэр олоһор, — диэн этилээр эбэрдэ. Рабочайдар, колхозтаахтар, интеллигенция, эдэр ыччат уонна билин турар, кинилэр ортолоругар дьахталлар партия XXIII съези быһаарымыларын олоххо киллэрэр уонна пилитетканы ситиһин ээһитин түмүктүүр кини дьаныардаахтык охсуһаллар.

Советскай Союз Коммунистическай партиятын Кини Комитет советскай дьахталларга үлэһит улахан ситиһинилэри, олохторугар үрүкү үөрүүлэри, үтүө доруобуйаны, сана айар эркиннээһин баарда.

СССР.

ССКП КИИИ КОМИТЕТЫГАР

Бу дьыл кулун тутар 4 күнүгэр ССКП КИ Генеральной Секретары табыарыс Л. И. Брежнев ССКП Кини Комитетыгар союзнай республикалар тыаларын хаһаайыстыбатын министрларын кытта тыа хаһаайыстыбатын салгыы сайыннарыы уонна тыа хаһаайыстыбатын бородуукталарын өнөрөн таһаарымы уонна атылааһыны улаатыннарыы боппуруестарыгар бэсиздэлээтэ.

Онно сааһы ыһыга бэлэниини үлэни күүһүрдүү, туорахтаах, техникескай уонна аһылым буолар культуура, көртүүппүт итиннэ өбүрүт астарын үүнүүлэрин үрдэттигэр быһаччы дьахталлары олоххо киллэрин, ону тэҥэ сүөһүттэн ылылар бородуукталары өнөрөн таһаарымы уонна государственва атылааһыны элбэтин тустарынан иһинэ этиилэр өнөрүлүннүлэр.

Бэсиздэрэ кыттыыны ылылар: ССКП КИ Политбюро тун чилиэнэ, ССРС Министрларын Советын Председателин Бастагы солбуйааччы Д. С. Полянский, ССКП КИ секретары Д. Ф. Нулаков, ССРС Тыатын хаһаайыстыбатын министры В. В. Машневич, ССРС Министрларын Советын Председателин Бастагы солбуйааччы Е. Е. Алексеевский, ССРС Министрларын Советын Бүтүн Союзтаагы «Союзсельхозтехника» холбоһугун председатели А. А. Ешевский, ВАСХНИЛ президенти П. П. Лебанов, колхозтар союзтаагы Советтарын председателин солбуйааччы И. М. Семенов.

СССР.

Ядернай сэрин сэбин тарбаппат туһунан дуогабар күүһүгэр кирирдэ

Ядернай сэрин сэбин тарбаппат туһунан 1968 сыл октябры 1 күнүгэр илин баттаммыт ДУОГАБАР кини аймагы ядернай сэрин кутталыттан быһымыр иһин охсуһуу дьахталлар сүткэн суолталаах кылаатынан буолар. Бу дуогабар аан дойду поруоттарын кыһа өйөөдүлэрин уонна биһирэбиллэрин көрүстэ. Дуогабарга барыта сүүсчэнэ государство илин баттабыта, олортон үгүстэрэ дуогабары ратификациялааһыны бүтүрдүлэр.

Кулун тутар 5 күнүгэр Москвага ядернай сэрин сэбин тарбаппат туһунан дуогабар ратификационнай грамоталарын депозитарий дойдугар Советскай Союз уонна Америка Холбоһуктаах Штаттара Дуогабар IX мстатыйатыгар олобуран, уурууга биһирэ ахталын өнөрдүлэр.

Ядернай сэрин сэбин тарбаппат туһунан дуогабар ратификационнай грамоталарын туттарыы көһүнүтөн ССРС Министрларын Советын Председатели А. Н. Косыгин тым эттэ.

СССР.

КУЛУН ТУТАР 1 КҮНҮНЭЭҔИ ТУРУГУНАН ОРОЙУОН КОЛХОЗТАРА УОННА СОВХОҔА ГОСУДАРСТВОҔА ҮҮТҮ, ЭТИ УОННА ТҮҮЛЭЭҔИ ТУТТАРЫ БАСТАКЫ КВАРТАЛЛААҔЫ БЫЛААНЫН ТОЛОРУУЛАРА

	Үүт (ц.)			Эт (ц.)			Түүлээх (солк.)		
	былаан	туолла	%-на	былаан	туолла	%-на	былаан	туолла	%-на
Ленин	550	565	102,7	472	580	122,9	5500	1877	34,1
Эрилик Эристин	1020	1921	188,3	991	1389	139,7	8500	6004	70,8
Калинин	320	323	100,9	300	588	196,0	4300	1120	24,9
Карл Маркс	310	166	53,5	230	421	182,8	4500	2053	45,6
Субуруускай совхоз	1100	1345	122,3	1504	1873	124,5	8000	21198	264,6
Оройуон үрдүнэ:	3300	4320	130,9	3500	4869	139,1	31000	32482	104,8

Ыанныксыт ситиһинтэ

Эрилик Эристин аатынан колхоз Улахан Ыанныксыт ферматыгар Христина Романова бастык ыанныксыт быһымынан уруккуттан биллэр. Ленинскэй юбилей сылын икки бастагы

ССКП райкомун бюрота оройуон промышленнай уонна тууругун тархаттар билимтэ дьыл икки бастагы ыйдарынаагы былааннарын хайдах толорбуттары туһунан боппуруоһу көрдө.

Оройуон алта промышленнай тархаттар икки ыйдаах былааннарын валовой бородууксуулары өнөрүгэ 105, өнөрүлүүбүт бородууксуулары батарымыга 104 бырыһыан толордулар. Кинилэр ааспыт дьыл бу кэмпиһэр 90 тыһымыча солкуобайдаах бородууксуулары өрдүк атылаатылар. Ол эһэрэ сорох тархаттар биир кыахтары кыһаан туһамыаһа үтүө илэстэри салгыы таһаарыттар бэлэнилэр.

Промкомбинат (директор П. Г. Кириллин, маастары сүһүк партиянай тархат секретары С. И. Варламов) былаанын валовой бородууксуулары өнөрүгэ 80 уонна бородууксуулары батарымыга 84 бырыһыан эрэ толорон, Ленин юбилейин көрсө ылыммыт эбэрэсталистическай толорбоһ кутталга киирдэ. Биирдии рабочайдарга ый байы производственной соруудахтары тириити тархаттар. Мебели өнөрү, прибородууксуулары атылааһын, деловой ыһаы таһыы былааннара туолбата. Техника күүһа мөлтөхтүк туһамылар.

Масмолпром заводной бородууксуулары өнөрүгэ ааспыт сылтан 71,5 центнерини аччаты. Вары производственной тархаттар бородууксуулары өнөрүгэ үтүө сүгүн көрүгүнүн толорууу хааччыйбаттар. Ол курдук, промкомбинат бородууксуулары 7 көрүгүнүн 3-үн, лесопункт 2 көрүгүнүн биһирэ, «Сельхозтехника» оройуоннаагы отделениета 3 көрүгүнүн биһирэ эрэ толордулар.

«Межколхозстрой» (начальник Н. В. Слепцов, партиянай тархат секретары К. М. Филиппов) икки ыйдаах былаанын 22 бырыһыан эрэ толорон юби-

лейнай эбэрэсталистическай уонна сэллээһи былааннаах эһэрэ толор кутталга киллэрдэ. Билигин 80 рабочай онкугар 37 эрэ киһи үлэлиир. Колхозтар бу тархаттар биһирэстэх дьоннорун ситэ биһирэстэх олоһоллор. Оройуоннаагы туугу участкага (начальник И. М. Нелакерон, партиянай тархат секретары М. Д. Филиппов) икки ыйдаах былаанын 102 бырыһыан, биир рабочай 700 солк. өнөрүгэ былаанын 792 солкуобайынан, эбэр 113 бырыһыан толордо.

Промышленной да, туугу да тархаттарга төхсүнүү, олунуу ыйдаах былааннар туолбатах сүгүн биричиэнэригэр юбилейдаах быһылыгы дьылга бастагы кварталлаах былааннарын уонна эбэрэсталистическай толорууга көрдүлэр, хас биирдии рабочай ылыммыт эбэрэсталистическай хайаан да толорууга сөптөөх көрдөбүл туруоруллубатахтык, производстваны тархаттар дьоннорун үлэ улахан илэстэриттэн тахсыт диэн бэлэнилэр. Ол да иһин промкомбинат директоры Кириллин, «Межколхозстрой» начальнигы Слепцов бюрота бэлэнилэр быһаарыларын биһирэтилэр.

ССКП райкомун бюрота юбилейнай эбэрэсталистическай ситиһиннээхтик толорор сылтан, кулун тутар ыйдаах былаанн толорор иһин (ааспыт ыйдардаах былааннарын толорбоһ тархаттар ол илэстэрин кытта холбуу) бу ый 10 күнүн иһин көн түргэн дьахталлары ылаалларга бары промышленнай уонна туугу тархаттарын салаааччыларын, партиянай тархаттар секретардарын эбэрэсталистическай. Биирдии үлэһит туугах былаанын уонна эбэрэсталистическай толорууттар эһэрэсталистическай үрдүтэ, үлэ дьэсиппиктигин тустары дьахталлары ыларга, юбилейга дьэри хас биирдии сактарынан, үлэһиттеринин чопчу соруудахтары тирииттэригэр атылаһа.

«Межколхозстрой» салаааччыларыттан илэстэ үлэһиттерин толору булан, үлэ өнөрүгэ үтүө үрдөтөн, муус устар 20 күнүгэр дьэри 70 тыһымыча солкуобайдаах үлэни толорор эһи дьахталлары ылаалларга соруу туруорулуна. Колхозтар председателирин уонна совхоз директорын колхозтар бу холбоһук туугуларыгар биһирэстэх дьоннорун кулун тутар 15 күнүгэр дьэри толору биһирэстэргэ соруудахтык.

Вары производственной коллективтардаагы партиянай тархаттар секретардарын хас нэһэлэ ыйы биирдии биригээдэ, сыха, биирдии рабочай юбилейга дьэри соруудах хайдах толорон иһэрин түмөн иһитиннэрэн иһэллэригэр уонна юбилейнаах сибээстэн көрдөрөн агитацияны тустаралларыгар эбэрэсталистическай.

ССКП райкомун бюрота иһин тэҥэ, оройуон колхозтарын уонна совхозун Ленинскэй юбилейы көрсө ылыммыт социалистическай эбэрэсталистическай туолан иһити туругун туһунан боппуруоһу көрдө.

Карл Маркс аатынан колхоз председатели В. С. Лыткин партиянай тархат секретары Д. Ф. Барашков партия райкомун бюротун олунуу ылаах 18 күннээх уугуларын толорбоһторо, кулун тутар бастагы күнүгэр дьэри государственва үтү атылааһын былааннаах барыта 53,5 бырыһыан толорбуттара, 74,5 эх бултааһыныгар хаалыһаллар, саксы ыһыга бэлэниини сизэ ыраастааһынаах, ноһуом таһымыт үлэни мөлтөхтүк тархаттар, ыһаы сактарыны саксы да иһиттэ бэлэнилэр.

Түүлээх бултааһыны кварталлаах былааннаах Ленин аатынан колхоз (председатель Е. С. Николаев, партия ком секретары И. Н. Федотов) 34,1, Калинин аатынан колхоз (председатель Е. А. Попов, партия ком секретары С. И. Чичиганов) 24,9 эх бырыһыан толорон тоһоһуһаллар. Эрилик Эристин аатынан уонна Калинин аатынан колхозтар ыһаы сактарыга, сизэни ыраастааһынаах, ноһуом таһымыт туугулуубат былааннаах таһаардылар.

Партия райкомун бюрота В. И. Ленин төрөөбүтэ 10 сыла туолуутун көрсө ылаах ылаахтык эбэрэсталистическай, бастагы кварталлаах былааннаах бары көрүгүнүн толорор уонна ыһаа толорон иһин, биирдии хаһаайыстыбаларынан үтү ыһыга, государственва атылааһыны түүлээх бултааһыныгар, саксы ыһыга бэлэниини ыһаа сактарыга, уматыгы уонна орунуохтуу матырыбааллары таһынаах муус устар бастагы күнүгэр дьэри чопчу сыһыппаралары тириити туугу чопчу соруудах туугуларда.

Н. ФЕДОРОВ.

ДЪ О П У У О Р Д Э Э Ч Ч Ш

ТҮҮН үеһэ быдан ааста. Күнүскү күр-
гүомнээх үлэ кэнчиттэн, сылаас-
сыдабай ууттукан сылгыһа сымтар, чуун-
нурбут бөһүлөк өртотунан сабылалаах
массынаа нуугууһан кэлэн, уһун субурда
почта дэлэттин таһагар хорус ғынар.
Марсыһа тыһыһы истээт Семен Таври-
дзявич, аһа оһорор кинигетин саба тут-
та уһуһа:

—Докунуу кээлидэр...—диэбитинин, хап-сабар танымбытынан барда. Аамнаш, даарыйан турар тыннымы аап туканыа оротутунун үлдэ танымбыт дьон куустан биир биир хаһыатынан, суруналыынан иккэ симиллибэт ыарахан кууллары, постелка дьаһаыктарын түйөртинилэр. Таһаһаы Семен Гаврильевич кэти саннагар уура-уура динэҥэ таһар. Утаакы буолбат, хвардармы-сикрдарын төбөкө-төбөкө Якутскайтан айаннаан иһэр дьон киирэн кэлэллэр. Күөдээк хэпсэтин оргуйбутунан барар. Семен Гаврильевич үлүһүр остуолугар олоро түһэр. Тутуһуу ахтатын толорор. Ыстыхтах, өрдөттөн бөлөмүзмүт почтатын туттар. Ити көкүттөн айанныыттар айанларын салгытталлар.

— Дьоллоохуук айаннаан? Сарсыаҥга дээрэ!

Кини эинтэр кигинэйэн алтым-алтым
сбиллигин арай таһырдыттан кинрэн
тазынанын аяккылыар үтүмөн үгүс
хайматтары, сурунааллары, сүүбүөн су-
рустары бөлүөлөк, ырах участактар,
фермалар хас бирдин ыалларынан тар-
датак ишардатылаан уурталымр. Барытын
бөлөнгөн чөмчөтөн көбінөр. Ити аста
сарыгычы күүрөнгөк үлө араас ык-
чээк хоһуун дамо суруттарбыт хайма-
тара, сурунааллара аялланх аадыры-
тарын буллактара. Дээ, манан Семен Га-
рильевич күнөөдү үлөтө түмүктэнэ.

Күндү алгачкы! Семен Гаврильевич
сылане уутутур сынмана түстүң! Ону-
ка дээр мин туйгун үлөңт туһунан
көпчөң:

Аға дейду саринтин мантайгы дылым-
гар Ытык-Куол оскулатын сэттис ны.

лаахыг үерээр Сэлэ Ёгорон кыймыгт ухун оробулугтар дьэтигэр—Дьэзэрэн-нах участыгтар бара сыйдан, эдэиһэ Паташа күүстүкү күүстөх үлэтэн дьэтигэр да кигрэн сымнаамматан аһына салгыра. Мунэр, ийэтэ хас да айы быһа оронтон турбакка малда сытаахтыгара. Оттон аһалара сайын орото фронига барбета. Балта Даша, эмнэ аһына үөрэммэкиэ, сотору-сотору балыһаҥа кигрэрэ. Оһон, кыра балыстарын харыйкыт, дьэни-уоту көрүүн, соҕотох эдэиһигэр көмөлөһүүн наада эбэт. Киһ ийэтигэр быктарбытыгар:

—Түгээм, бийнги олохгүйг тоо дада-
ны марахианы явнигтар, урлаххйн хай-
дах бугаацаарыг тугаарын? Анхны үйлээ
үөрөөр суох хайдах төблүүлэв? —итин-
из бэрмэтгэр кини тус бэйлээ эрэ бу-
руйдаарызан аарыган, нолгоо хайы-
наахтгаата.

—Ийзэ, сэрин кэринтэй үлэли-үлэ-
ли үрөхкүгэ оскуола аһыллыаҥа да-
баллар. Оно кинирэ үрөхкүн салгыам
буоллаҥа дии. Вийги кайдах манньк
олорускутуй?..

—Ча, соп. Хойуу кайван да үөрөнөр. Мий уһаабат киһи буоллум баһамылаах. Ойдоо, бу үйгэс Үөрөгө суох буоллаахына, даонгир, көрүөккэр туһан кыра буолуода диэбитэ уонна балай да уһун нук дэлэтин үрдүн төнөлүһпакка одуу-дуу сылгыта.

Сотору ийелерэ олбута. Ииннэ таппан, бисе киһилээх хаһаайыстыба бары ийэлхүтэ уон бисе састаах Сөйө сиппигар сүктөрүллүбүтө. Ол кыһалжалаах дыйлар кини оҕо да буоллар улахаттары кытта төбө-төҥө оччотоору Чинлоо аатынни калкоз конуутун үлэткэр сылдьысытты. Элэкиэй майгыллаах, барыттан толлубакка, чарыйбанна дуулуурдаахтык үлэлэр. Сөйө уолу, кини балыстары калкозтаахтар бийэлэрин төрөппүт оҕолоруттан итэс санаабаттар ээ.

Ити мурдук бейлеләре оло рбруттарын
үлүс сына тгөлүттүтәр. биир кнәлә

цөлдөрийн нхэ олоордохторуна, кулуи ту-
тар хаврыннан өрүжүтэр табиинтин бүрүм
мүүчүнн ууун сонгоох кннн хотон түс-
нүтө. Уу-хаар да буоллар үөрөн-көтөн
көпөтө олоор днэлээхтэр ах, барытта-
ра. Таһыттан кинирбит кннн балайда сд-
нөтө суох турбхаттант, халын снад ба-
лаатын сүөрүн, чнэс мнэна өрийэ бырах-
нчата. Халснйбйт өмүрдэ, кнрмдлаа,
мунна мнмзырыннык уотугар куулаады
курдук кубарынан көстүбүтэ. Хойуу
ууун ннлааманнарын бнзыннан кнэгэс
харакатна мнчээрлэн чабылсннчтара.

—Оо, авам!—дизбитинин Сека ойон турбута. Синардык күн сириң көрбүт чупуускалар ийб көтөрө батырыкыс курдук сымсан тула үмөкчөйлөрүнүн үс тогурум сыл тулайык хаабыт оюлор төрөлүпүт сүрөң тула түспүтөрө. Бээрктар билишканарын үрдүккү үрүү-өрөгөй кыматтанан көспүтө. Оларарн Сека ити түүүн караан кыратык да-баны сымкөтөрө:

— Киришмалах сэрин. Сэрин хаанан бүгөн Ийэ дайду хаананан суунара тохтуур? Бу сэрин төһөлөөх ийэ, аңа харацан уугуу тохтуура, төһөлөөх киһинан сор суоллаабыта, соххор-долоон онорбута буолуой? Вал, ити мин төрөһүт аҕабын ээһинилэ биллэм дии. Улаарыйбыта олус да сүрдээх. Барарыгар төг маһы төстү тардар доруобай киһи, хайа оксубут анара эрэ эргиллэн кэлэхтээбит дии... Сэрин... Сэрин буолбатада буоллар баар, ийэм тыһынаах буолуох ээ. Суох... Мин хайнатар даҕаны бу сэринэн албаһирбит хаан астаах утары сарсаадах тутан киристэхпинэ табыллар. Кыайыы өрөгөйдөөх күнэ чугаһырын мандатыгар хайнатар да...» — диир баа саппа оронуттан ойутан туруорбута. Аҕата даҕаны утарысбатада, Онон Сени Егорон Таятта райвоенкоматыгар тинийбит.

(Бүтүүтүн 4 сгр. нэр)

Оскула-
01060

ЭДИЙДИН-
БАЛЫСТЫЛАР

Эдийнхийн-байршмы Ар-
жаковалар Хайахыт зэм
кылаастах ослуодатыгар VI,
VII кылаастарга наар «3»
уонна «4» сыананан түрөк-
лэр.

Марфуша алтыс жылдаа элени баһаатайга, оттон Вара Советскай Союз Геройа Олег Кошевой аатынан дружина Советын председатели. Вара сэттис жылдаа кыттылар үлээлэргэ, самодетелностка активнайдык кыттар. Улуу Ленин теребүтэ 100 сыллы туолар күнүн көрсө Ленин комсомолун кэнкэтитер кин-рарга бэлэксинэр.

СНИМOKKA: (үлөттөн)
Наря уонна Марфа Аржано-
ладар.
В. БАРАШКОВА фотота.

КНИЖЕ

МАХТАНАЛЛАР

Аспи́нт күйүн саяхат Кы-
та́нхаттаагы отде́лени́еҥи
Ары́шханаттаагы биригээдэти-
гэр үөрүү улахаҥа буолбута.
Саҥа үлэҥит, буолаары буо-
лан аһаан-минээн бу эрэ би-
ригээдэ сүөхүтүн көрөр-ис-
төр ветеринарий үлэҥит, кэл-
бита. Ол Уульяна Федоровна
ЛАЗАРЕВА этэ. Омохтоох са-
лайлааччылар кэлэрин кыта-
ры киниэхэ үлэллениригэр, өлө-
рунугэр табыгастаах усулу-
буһаҥы тэрийбэттэрэ.

Урууму өтүүгэр ветеринарийн үлэ утумнаахтайх барбатах буолан, биригээлээд араас ыарыылаах албах сууһу бээра. Удьына Федоровна бэйэтин үлэтин биридэн хотонноруман кэрийэ сылдьан кинилэри чуолнайдааһынтан сараллабыта. Ол кэнииттэн эми-тому бараадыттан, суох өтүүн булан-талан быйааччы эмтээһинигэ киирбэти, Билигин кинилэртэн үгүстэрэ үтүүрдүлэр. Дыа ол иһин арыылаахтар Удьына Федоровнада истинники махтаналлар уонна үлэтигэр өссө үчүгэй ситиһинилэри бааратлар.

П. ПОТАПОВ,
союз рабочий

СЛОВАКИЯБА АТОМНАЙ
ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯ

Прага, ССТА: Ясловский-Богуминова атомная электростанция реакторын камератан монтажнайн бутурлишня Ити үлөсүр бүтүүдөринөн Чехословакияда атомнай энергетика бастагы тутууга бүтүр

Карднийнгар киндэ. Чугастай биэс саяга дойдуга электрэнергийн огоруута сүртү источникүлэн атомный энергия буюуога. Национийный атомный энергетиканы тариинга Чехословакия учсайдрылгар уонна инженерларигар советский специалисттар улахан көмөгү огорулдо.

НЬОЧООККО ТЭБЭР

күүлэйдэтэлэр. Ол өһүн иккэ фермаларга олүү кэм адыбат. ынахтар көрүһүрө балачча үчүгэй. Күүлэйдэтин тэриллэ-
тин ынахтар ойбоңго кинэрэн уулуктарынын быһаараллар. Ол
эрэри Урэх-Күөрүдэ уонна Кы-
стык Кугдага сүөлү хотонго ту-
ран хөрүүдэттан уулуур (Кыстык
Кугда уутун хавчыастыбата олус
күөрдэн). Оттон ойбоңго уула-
тар фермалар дарааны күннө
биччэ иккэ уулдаталлар.

Үеүңүн, Үрөх-Күөрөгөн
уонна Кыстык-Куудатан ураты
фермаларга, нирейдэр ынахтар
турар хотонноругар клеткада, эбэ-
тэр клетката да суох ынах быы-
һыгар тураллар. Нирейи уу-
лаппахтар, утаҕын үтү адыны
ханналар дэлээлэр. Биир да хо-
тонго харабыл хоһо диэн суох.
Ошон түүн төрөөбүт нирей сар-
саардааныгы дигри көргүлүбүт-
истиллибэт. Маннык сибиьтан
нирейи олөрүн муодаргылахха
табиллыбат.

Колхозу ньочоокко тэбэр атын
биричиннэлэр өмнө баалар.

Хавайялыстыбада 6 искусственный сизмалзэһини пууннара бааллар. 1966 ынахтан 1969 сылга 597-нн сизмалзэһи 84 бырыһыаннын уулиннарбыттара. Ол иһингэр Кыстых-Кутдара сизмалзэһинит 320 ынахтан 147 кытарар. Былырыны сизмалзэһинини кулун тутарга сараллабыттара уонна атырдых ыйыгар, кыстыкка көһүүнөн сибээстээн, тохотон көбөһөттэрэ. Оһон атырдых ыйыттан кулун тутарга диниһи дөрөбөтү бары ынахтар саны

сүтөрөр. Ити балаһыаннига бөл-
һыл хаһаны хатыланар мууттал-
таах.

Манна дарагтан атгэхда, зоо-техниктар уошна снэмэлэгчигдэр зоотехнической үлэни олох тохгууга тнэрдйбнтэр. Кеннлэртэн бэл днэтэр, хас- шнах ууларгын, хас шнахы- савтаршхуулахтарын, хас шнах уолларымлын турарын бнлэр мнн мэлнгр. Млнннх- снгуулар атгаларннн, сорох шнах- тар олус эрдэ уолларымлааар, абэтэр олох торухтарнлгэр днэри ната снцдлалар. Хайтангэр да- бннн мочот талсар, бастангэр ту- балтар аллах үүт снүлэр, нхкхс тубалтарнх охсунуу торух нлар.

Инары теритур нэм тулшын санаан корботтор. Инихтар маас-сабайдык муус устарга, ным кейлгар, сайн мууньумут минеральной уонна витаминнаах веществоларын саппааа организмнарыгар бараагар кэмнгар, терүүлэр. Оттон ол веществолар ныйрой илэтин иһигэр сайды-тылгар олус маадалаахтар. Ный-рой олуттун биар биричинилэ-рик ити буолар.

Ленин аутынан колхоз зоо-технической уюна ветеринарнай специалистарынаа олох мөдөхтүк халччылыбыгын ыйар амынаада. Ики ветеринарнай учалска тухары бири да үрдүк үөрөхтөөх ветеринар суох. Уһуук дьон толоруохтаах үлэлэригэр биридин сымлаах санитарнай үөрөхтөөх, ветеринарнай теория уонна практика боппуруостарыгар олус кыра билиилээх дьон сымдааллар.

да ветеринарнай тортотэ дуо. Ветеринарнай участкастар бар, малара-салаара, эмтөрө, ит-ку-нчыгара бэрт сарбах - нөрү-нүхтөх йамаантарга хараллар, эб-төр бөдөдшөр полсөй сүүмүтү-төр хаалтаа сымдар. - Дээ бу көмүттээ квалификациялаах кө-рүү-нети тулууна көмөтти ба-рыан сөп дуо?

Машинан харахан бэлгэмэлнээ оройтон үрдүүлэн баар. Ол үрдүүлэн ветеринарийн специалистар атын халзайгын тэвчлэлтэй үзэвчлэлтэй хэлбэрээр Халзбур, ветеринарийн врач — С. Н. Сергеев — Эрлинг Эрнстийн ахынхан холхон солбуур, председател. Болугур ветучагатайгын сайнхиссэй А. П. Едичев — форма биргэдэйнэ.

Тийвэрэр үлэ дэсэмсэниинэ-
тин туһунан этиэди баарыаллар.
Манна ол дараны намыһах: Ол
туохтан кэстөрүй? 58 ньирэй, 2
ынах, 2 тыйаас, 5 борооску, 9
сылгы, 15 сибэһинньэ туһата
суох олуттун иһин 30 хаһи
бөрү кыра сууманы, 2363 солк.,
эра төлөөбүт. Оссө үгүс олбүт
сүөһүлэр төлөтүлүбүккэ хаал-
быттар. Ити сүөһүлэр чакчы
дьон буруйдарынан, сүөһүнү кө-
рүүгө аахайбаттык савыанна-
балларынан олбүтэра

Ленин аатынан колхозка сүбү үүстүк олуттун бирчигина-
ларын тубулан кыластак көп-
сөстөхкө ийиник. Ийилэри
тууратымы—колхоз дьолуннаах,
бастакы учурааттаах содуга.

Р. ИКСАНОВ,
СГУ доцентом зоологической
телебаччу, биологической
наука кандидата.

